

Kirkko siunaa aseet.

Motto: »On nurinkurista rangaista murhaa rauhanaikana, mutta sodan aikana sitä palkita; — on nurinkurista halveksia murhaajaa, mutta itse, kuten sotilaat tekevät, kulkea ylpeänä vyöllä ihmistappoase, kuten miekka eli sapeli; nurinkurista on pitää tätä suvaitsevaisuuden, anteeksiannon ja rakkauden uskontoa valtioukontona ja siten tehdä kokonaiset kansat ihmisteuras-tajiksi.»

Gerhardt Hauptmann.
(saksal. näytelmäkirjailija.)

Jo vuosisatoja sitten, jolloin kirkko oli saavuttanut maallisen valtansa ja julistettu valtiokirkoksi, ovat sen edut ja koko elämä olleet läheisesti riippuvaisia vallitsevista valtiomuodoista ja valtioista itsestään. Nykyaikaisten kapitalististen valtioiden olemassaolon aikana on kirkko yhä kiinteämmin solminut itsensä siteillä valtioon. Näin on valtio joutunut tukemaan kirkkoa. Se on julistanut oman kirkkonsa opin ainoaksi oikeaksi, se on tuominut kaikki toisinajattelevat vihan ja vainon alaisiksi ja tehnyt valtiokirkon opin ainoaksi lailliseksi ja luvalliseksi uskonnoksi. Vielä tänä päivänä on kirkko niin läheisesti liitetty valtioon, että pyrkimykset saada kirkko eroitetuksi valtiosta ovat ahdasmielisissä porvarillisissa piireissä herättäneet mitä suurinta vastustusta. Eikä ihme. Valtion helmassa on kirkolla ollut hyvä olla. Valtio on luonut sen toimintavapaudelle mitä parhaimmat edellytykset. Valtion lait ja pakolliset säädökset ovat taanneet kirkolle sen aineellisen hyvinvoinnin. Ja palkaksi on kirkko monessa suhteessa myynyt itsensä valtion alamaiseksi palvelijaksi samalla pettäen omankin asiansa. Se on puolustanut nykyisen yhteiskuntajärjestyksen vää-

ryyksiä ja luopunut alkuperäisestä opistaan, alkuperäisestä kristinuskosta, joka ei suinkaan ollut samaa mitä nykyään »kristillisyytenä» julistetaan. Alkuperäinen kristinuskon julistus oli vapauden sanoma lähinnä juuri työtätekeville ja sorretuille kansanluokille, joitten parista se suurimmat kannattajajoukkonsa keräsikin. Ensimmäiset kristityt maailmassa olivat myös niitä, jotka eivät maailman valtioille polviensa notkistaneet, vaan jotka täydestä sydäimestään kapinoitsivat niitä vastaan. Mutta miksipä he olisivatkaan muuten joutuneet vainon ja marttyyriuden alaisiksi aina siihen asti kunnes he hävisivät maailman tuuliin. Heidän kanssaan hävisi myös alkuperäinen tosikristillisuus, noustakseen tulevina aikoina jälleen esille.

Epäilemättä juuri siitä, että nykyisten kirkkojen elämä ja toiminta on yhteiskunnallisesti katsoen niin kuollutta ja

että kirkot ovat joutuneet kapitalististen valtioiden apureiksi on johtunut se, että työväestö kaikissa maissa suhtautuu niin kylmästi valtiokirkkoon. Mutta näin voisikaan toisin olla kun kirkko on pettänyt ne ihanteet ja sen hengen, jota alkuperäinen kirkonoppi edellytti ja joita yhteiskunnallisella alalla työväenliike on lähtenyt toteuttamaan.

Kirkko joutuessaan nykyisten valtioiden palvelijaksi on myös omalta osaltaan kantanut kortensa kokoon valtion hyväksi. Räikeimmin pistää tämä silmiin ajatellamme nykyisten kirkkojen suhdetta sotaan ja aseellisuuteen. Kristinuskon esittämät siveelliset käskyt ja aatteet: »älä tapa», »rakasta lähimmäisiä» j.n.e. ovat sille muuttuneet tyhjäksi ilmaksi. Nykyiset kirkot ovat sodan kiivaimpia kannattajia. Valtiot ovat siinä määrin saaneet sodilleen puolustusta ja tukea kirkoiltaan, että syyllä täytyy kysyä, tokko sotia enää voisi

syntyäkään, jos kaikkien maiden kirkot lakkaisivat antamasta niille tukeaan ja päinvastoin ryhtyisivät niitä vastustamaan.

Valtiokirkko on aina siunannut aseet ja siunaa ne vielä tänä päivänäkin. Ristinsä on kirkko, suhteessaan sotaan, kääntänyt ylösalaisin, tehden siitä siten miekan. Nykyisen maailman »isänmaat» on sille tärkeämpi asia kuin sen oma asia ja näin on sekin joutunut syylliseksi sotaan. Kirkon sotia ja sotalaisia puolustava kanta on vuosikausien kuluessa juurruttanut kansoihin uskon miekan oikeuteen ja väkivallan voimaan. Sen siunaamat aseet, sotajoukot ja sotailijat ja ennen kaikkea sen pyhittämät tuhansien omiatuntoja räikeästi loukkaavat asevelvollisuuslait ovat militarisoineet kansat ehkä paremmin kuin mikään muu.

Nykyinen kirkko on militaristinen kirkko. Sille itselleen olisi eduksi jos se hetimiten erotettaisiin valtiosta, jolloin sillä ei enää olisi syytä puolustella valtioittensa militarismia ja siunata niitten aseita.

Mutta työväenluokalle ja sen pyrkimyksille, kapitalismin ja militarismin vastustamiselle, on myös eduksi, että kirkko ja valtio saadaan eroitetuiksi toisistaan. Ehkä silloin eivät enää papit siunaa valtioitten aseita ja rukoile vihollisten hävittämisen puolesta. Ehkä silloin ei kirkko tue enää vallitsevaa yhteiskuntajärjestyksiä, joka perustuu vain riistojärjestelmään, omanvoitonpyyntöön ja itsekkyyteen.

Ylös siis taisteluun militarismia vastaan! Taisteluun myös sellaista kirkkoa vastaan, joka petettyään oman oppinsa nyt siunaa aseet ja valtioitten verityöt ja joka samalla polkee maahan työtätekevien luokkien pyrkimykset ihmisyyteen, valoon ja sekä henkiseen että taiteelliseen vapauteen.

A. S. [elinheimo]

